

До Господин Ректора на ТУ– София и
Председател на Академичния съвет
Проф. д-р инж. М. Христов

Т У К

Копие:

Председател на ОС на ТУС
Зам.-ректор по АС и К

Относно: разглеждане на приетите от Академичния съвет текстове на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в Техническия университет – София (ПУРПНС в ТУС) и на Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в Техническия университет – София (ПУРЗАД в ТУС).

Уважаеми Г-н Ректор,

На заседанията си на 06.06.2011 и 13.06.2011 год. (Протокол № 234) Контролният съвет направи:

1. Разглеждане на приетите от Академичния съвет на 06.04.2011 и 27.04.2011 година текстове на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в Техническия университет – София (ПУРПНС в ТУС) и на Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в Техническия университет – София (ПУРЗАД в ТУС), в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСБ), и делегирани от Общото събрание на Академичния съвет на ТУС правомощия за тяхното съставяне и приемане в срок от един месец.
  - 1.1. Разглеждане на **Заклучителните разпоредби** (ЗР) на ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС.

Контролният съвет констатира:

1. На 17.03.2011 година, по предложение на Академичния съвет (АС), Общото събрание (ОС) на Техническия университет – София (ТУС) „възложи на Академичния съвет да разработи и приеме правилник на ТУС за необходимите процедури по Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ)”, в срок от един месец (протокол-стенограма от 17.03.2011, подписан от стенографа – Р. Райчев, и Председателстващия – доц. д-р Д. Алексиев) – решението е прието с пълно мнозинство.
2. На 23.03.2011 год., Контролният съвет приема проведеното на 17.03.2011 година, заседание на ОС на ТУС за законосъобразно (Протокол № 222 от 23.03.2011 год.).
3. АС приема двата правилника – ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС на свое заседание от 06.04.2011 год., а на заседанието си от 27.04.2011 год. измени и допълни приетите вече правилници.
4. В заключителните разпоредби на ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС е записано, че тези правилници се разработват и приемат от АС.
5. В § 8 от ЗР на ПУРПНС в ТУС и § 11 от ЗР на ПУРЗАД в ТУС е записано, че „по всички неуредени въпроси в този правилник взема решение АС”.
6. В § 10 от ЗР на ПУРПНС в ТУС и § 13 от ЗР на ПУРЗАД в ТУС е записано, че „правилникът е приет от Академичния съвет на ТУ на заседанието му, проведено на 06.04.2011 год., и изменен и допълнен

на заседанието от 27.04.2011 год.”

7. В § 10 от ПЗР на ЗРАСРБ, обявен за противоконституционен относно частта „правилникът се приема от Академичния съвет” с РКС № 11 от 2010 год. – ДВ, бр. 81 от 2010 год., ясно се казва, че в едномесечен срок от влизането в сила на правилника за прилагането на закона, висшите училища приемат правилници за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.
8. Общото събрание е в правото си да приеме правилници за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в съответствие с РКС № 11 от 2010 год. – ДВ, бр. 81 от 2010 год. и § 10 от ПЗР на ЗРАСРБ.
9. В § 59, ал. 2 на ЗРАСРБ е казано, че в едномесечен срок от влизането в сила на правилника (ППЗРАСРБ) висшите училища привеждат своите правилници в съответствие с изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.
10. Никъде в заключителните разпоредби на ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС не е записано, че те са приети, изменени и допълнени в съответствие с § 10 и § 59, ал. 2 от ЗРАСРБ.

Контролният съвет реши:

1. Контролният съвет приема проведеното на 17.03.2011 година, заседание на ОС на ТУС за законосъобразно (Протокол № 222 от 23.03.2011 год.), както и решението на ОС на ТУС, в рамките на своите правомощия по ЗРАСРБ, да възложи на АС на ТУС да разработи и приеме правилник на ТУС по ЗРАСРБ в срок от един месец.
2. На 06.04.2011 год., в изпълнение на дадените му правомощия, и на законно основание, в съответствие § 59, ал. 2 от ЗРАСРБ, Академичният съвет на ТУС приема два вътрешни правилника – ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС, за прилагането на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Протокол на АС № 4 от 06.04.2011 год.), които влизат в сила от същата дата, от което произтичат следните текстове:
  - 2.1. В ДР на ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС:
„Правилникът се приема, изменя и допълва на основание § 10 и § 59, ал. 2 от ПЗР на ЗРАСРБ”.
  - 2.2. В § 10 от ПУРПНС в ТУС и § 13 от ПУРЗАД в ТУС:
„Правилникът е приет от АС на ТУС на заседанието му от 06.04.2011 год. в изпълнение на решение на ОС на ТУС от 17.03.2011 год. и влиза в сила от 06.04.2011 год.”.
3. На 27.04.2011 год., АС допълва и изменя приетите вече ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС, на основание на това, че приема двата правилника на „първо четене” (Протокол № 4 на АС от 06.04.2011 год.).
Контролният съвет приема това за неправомерно – ОС на ТУС възложи на АС да разработи и приеме тези два правилника в срок от един месец (смятано от 17.03.2011 год.), след което право на ОС е да прави изменения и допълнения по тях, ако не е записано нещо друго.
Това действие на АС може да бъде прието за правомерно, само ако в допълнителните разпоредби (ДР) на двата правилника се запише изрично, че:
  - 3.1. „В срок до три месеца от влизането на тези правилници в сила (от 06.04.2011 год. до 06.07.2011 год.) АС внася изменения и допълнения по тях, след което всички изменения и допълнения по тези

правилници се извършват от ОС”.

3.2. § 8 от ДР на ПУРПНС и § 11 от ДР на ПУРЗАД в ТУС се променят така:

По всички неуредени въпроси в този правилник решение взема ОС.

3.3. § 9 от ДР на ПУРПНС и § 12 от ДР на ПУРЗАД в ТУС се променят така:

Контролът по приложението и изпълнението на този правилник се възлага на ректора.

И се добавя нов текст или параграф към ДР на двата правилника:

Указания по приложението на този правилник дава ректорът.

4. В преходните и допълнителните разпоредби на Правилника за управлението и дейността на Техническия университет – София (ПУД на ТУС) се записва, че всички въпроси, свързани с научните степени и академичните длъжности в Техническия университет – София, се уреждат от ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУС и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в ТУС.

1.2. Разглеждане на **Допълнителните разпоредби** (ЗР) на ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС.

- 1.2.1. Кои са, по смисъла на двата правилника, **първично звено**, ръководител на първично звено и съвет на първично звено; **приемащо звено**, ръководител на приемащо звено и съвет на приемащото звено.

Контролният съвет предлага:

Да се добави нов параграф, който недвусмислено да изясни какво се разбира под **първично звено**, ръководител на първично звено и съвет на първично звено; **приемащо звено**, ръководител на приемащо звено и съвет на приемащото звено.

- 1.2.2. **Департаментите** в ТУС се приравняват към факултети, а съветите им – към факултетни съвети. Правомощията на Декана се изпълняват от директора (§1, т. 2 от ПУРПНС в ТУС и § 9 от ПУРЗАД в ТУС).

Контролният съвет реши:

1. Приравняването на Департаментите в ТУС към Факултети, а съветите им – към Факултетни съвети, не отговаря на ЗРАСРБ и ЗВО, тъй като:

- ЗВО много ясно дефинира и разграничава двете понятия – факултет и департамент, съответно факултетен съвет и съвет на департамента (чл. 26 и чл. 26а от ЗВО);

- ЗРАСРБ стъпва на дефинираните от ЗВО факултет и факултетен съвет, като посочва ясно **факултетния**, съответно **научния съвет** като определящи за провеждане на избора или за зачисляване (чл. 23, ал. 1 и чл. 7, ал. 3 от ЗРАСРБ);

- ЗРАСРБ не работи с понятието департамент и никъде не включва представата за съвета на департамента, съответно научния съвет.

Контролният съвет предлага:

1. Департаментите , обаче, могат да избират научни съвети за

провеждане на процедурите по този правилник, тъй като те са и научни организации.

2. В случай че Съветът на департамента изпълнява функциите на научен съвет, съставът му може да бъде еднократно разширяван по предложение на Съвета на първичното звено със специалисти в съответната научна област.

3. Нехабилитираните членове на Съвета на департамента не участват при определяне на научно жури за научната степен „доктор на науките“ и за академичните длъжности „доцент“ и „професор“ и при избор за тези длъжности, а съставът на Съвета на департамента се редуцира.

1.2.3. **Колежите** в ТУС се приравняват към факултети, а съветите им - към факултетни съвети (§ 9 от ПУРЗАД в ТУС).

Контролният съвет реши:

1. Приравняването на Колежите в ТУС към факултети, а съветите им – към Факултетни съвети, не отговаря на ЗРАСРБ и ЗВО, тъй като:

- ЗВО много ясно дефинира и разграничава двете понятия – факултет и колеж, съответно факултетен съвет и съвет на колежа (чл. 26 и чл. 26г от ЗВО);

- ЗРАСРБ стъпва на дефинираните от ЗВО факултет и факултетен съвет, като посочва ясно **факултетния**, съответно **научния съвет** като определящи за определяне на научно жури за академичните длъжности „доцент“ и „професор“ и провеждане на избора (чл. 23, ал. 1, чл. 27, ал. 2 от ЗРАСРБ);

- ЗРАСРБ не работи с понятието колеж към висше училище и никъде не включва представата за съвета на колежа, съответно научния съвет.

2. Техническият университет разполага с инфраструктура от факултети и факултетни, съответно научни съвети, която може да проведе необходимата процедура за всеки от колежите към ТУС.

Контролният съвет предлага:

1. Когато приемащото звено е колеж към ТУС, за провеждането на процедурите за академичните длъжности „професор“ и „доцент“ Академичният съвет взема решение по предложение на Приемащото звено кой Факултетен, съответно научен съвет провежда процедурата.

1.2.4. Уточняване на понятието „факултетен, съответно научен съвет“, предвид на автономното действие на ПУРПНС и на ПУРЗАД в ТУС от ПУД на ТУС.

Контролният съвет реши:

1. Факултетният съвет се различава съществено от Факултетния научен съвет, тъй като ЗРАСРБ говори за „*факултетния, съответно научния съвет*“, т.е. става дума за съответствие между факултетен научен (във висшите училища) и научен съвет (в научните организации).

2. Да се дефинира понятието факултетен научен съвет на основата на „факултетен, съответно научен съвет“.

Контролният съвет предлага:

1. Факултетите могат да избират научни съвети за провеждане на процедурите по тези правилници.

2. В случай че Факултетният съвет изпълнява и функциите на научен съвет, съставът му може да бъде еднократно разширяван

по предложение на съвета на първичното звено със специалисти от висшето училище, или при необходимост с външни за висшето училище специалисти в съответната научна или в сродна научна област.

3. Нехабилитираните членове на Факултетния съвет и студентите (и докторантите) не участват при определяне на научно жури за научната степен „доктор на науките” и за академичните длъжности „доцент” и „професор” и при избор за тези длъжности, а съставът на съвета се редуцира.

1.2.5. Текстовете на ПУРПНС в ТУС и на ПУРЗАД в ТУС използват четири понятия: *първото*, област на висше образование (с шифър) по ; ПМС № 125 от 2002 година; *второто*, професионално направление (шифър) по ПМС № 125 от 2002 година; *третото*, научна специалност, по акредитация от НАОА; и четвъртото, учебна специалност, по акредитация от НАОА.

Контролният съвет предлага:

В приложение към съставените правилници ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС да се приложи списък на областите на висше образование, професионално направление, научните и учебните специалности, в съответствие с § 3 от ПУРПНС и § 2 от ПУРЗАД в ТУС.

1.2.6. Несъответствие на § 5 от ПУРЗАД в ТУС на § 3 от Допълнителните разпоредби на ППЗРАСРБ.

Контролният съвет констатира:

1. § 5 от ПУРЗАД в ТУС не отговаря на § 3 от ДР на ППЗРАСРБ, където ясно е казано, че „съотношението на заемащите академичните длъжности „асистент”, „главен асистент”, „доцент” и „професор” във всяко висше училище или научна организация се урежда в съответния правилник...”.

2. Вместо това, в § 5 от ПУРЗАД в ТУС са дадени съотношения по двойки, например „хабилитирани–нехабилитирани” (такова съотношение не се изисква от ППЗРАСРБ), „професор-доцент” и т.н., но не е дадено исканото от § 3 от ДР на ППЗРАСРБ съотношение на заемащите академичните длъжности „асистент”, „главен асистент”, „доцент” и „професор”.

Контролният съвет предлага:

§ 5 от ПУРЗАД в ТУС да бъде приведен в съответствие с § 3 от ДР на ППЗРАСРБ.

1.2.7. По определението „вътрешни лица» - членове и председатели на жури (§ 1, т. 1 на ПУРЗАД и §1, т. 1 на ПУРПНС в ТУС)

Контролният съвет констатира:

1. В § 1, т. 1 на ПУРЗАД и в §1, т. 1 на ПУРПНС в ТУС се дефинира понятието „вътрешни лица”, като „лицата, които заемат академични длъжности в ТУС с трудов договор”. Никъде на друго място в ПУРПНС и ПУРЗАД в ТУС не се използва понятието „вътрешни лица”.

2. Чл. 2, ал. 1 от ЗРАСРБ определя това, че академичния състав на ТУС включва заемащите академични длъжности в ТУС, както и други лица по ЗВО.

2. Съгласно чл. 2, ал. 3 от ЗРАСРБ, академичните длъжности в ТУС са т.1 – „асистент”; т.2 - „главен асистент”; т. 3 – „доцент”, т. 4 – „професор”.

3. Съгласно чл. 54, ал. 1 от ЗВО, длъжностите по чл. 48, ал. 1

(асистент, главен асистент, доцент и професор) с изключение на длъжността „асистент“ се заемат с трудов договор за неопределено време.

4. Чл. 2, ал. 3 от ППЗРАСРБ определя, че „изборът се осъществява от две обособени групи (членове на научното жури) – на външни и вътрешни членове за съответното висше училище или научна организация”.

4. Чл. 31, ал. 2 от ППЗРАСРБ дава определение за „вътрешен член”, когато се определя председател на жури – «вътрешен член» е лице, заемащо академична длъжност от състава на висшето училище или научната организация.

5. Чл. 40, ал. 1 от ППЗРАСРБ, чл. 57, ал. 1 от ППЗРАСРБ, обаче, работят с понятието „външни лица” за висшето училище”.

6. Чл. 49, ал. 1 от ППЗРАСРБ също така ползва понятието „външни лица” за висшето училище, но когато става дума за председател на журито използва отново определението „вътрешен член” на журито.

7. Чл. 27, ал. 1 от ПУРПНС в ТУС и чл. 6, ал. 6 от в ПУРЗАД в ТУС използват понятието «вътрешен член», като и на двете места отново се повтаря дефиницията от Чл. 31, ал. 2 от ППЗРАСРБ.

Контролният съвет реши:

1. Единствено понятието «вътрешни членове» (на жури) изисква поясняване в § 1, т. 1 и на ПУРПНС, и ПУРЗАД в ТУС, тъй като при употребата му това определение се отнася не само до председателя на журито, но до останалите вътрешни членове на жури. Да не се използва понятието „вътрешни лица”.

2. Текстът на § 1, т. 1 и на ПУРПНС, и ПУРЗАД в ТУС гласи така в съответствие с чл. 31, ал. 2 от ППЗРАСРБ:

„Вътрешни членове” са лицата, които заемат академични длъжности от състава на ТУС.

3. Да отпадне „... с трудов договор”, което не само не отговаря на чл. 31, ал. 2 от ППЗРАСРБ, но може да доведе до неправомерно тълкуване, неотговарящо на ЗРАСРБ и ЗВО.

Съгласно чл. 54, ал. 1 от ЗВО, академичните длъжности (от състава на ТУС) се заемат с трудов договор за неопределено време.

4. Всички хабилитирани лица (доценти и професори), които упражняват правото си на труд, след прилагане на § 11 от ПЗР на ЗВО, по договори за определено време (една година), не отговарят на изискването на чл. 54, ал. 1 от ЗВО, и не могат да бъдат „вътрешни членове” за ТУС.

5. Всички, които не са «вътрешни членове» на жури, по силата на определението в § 1, т. 1 от ПУРПНС, и § 1, т. 1 от ПУРЗАД в ТУС, са «външни членове» на жури, и не е необходимо да се дава нарочно такова определение.

За понятието «външни лица» за висшето училище не се дава определение нито в ЗРАСРБ, нито в ППЗРАСРБ, и в конкретния случай то съвпада с определението «външни членове» на жури, за което не е нужно да се дава определение.

1.3. По условията и реда за заемане на академичната длъжност „асистент”

Контролният съвет констатира:

1. Висшите училища назначават лица на длъжност „асистент” на срочен трудов договор, съгласно чл. 17 от ЗРАСРБ.

2. Трудовият договор може да бъде сключен като срочен договор, съгласно чл. 67, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда.

3. ЗРАСРБ, както и ППЗРАСРБ, не определят процедурата по назначаването на определени от ППЗРАСРБ (чл. 44, ал. 1 и 2) лица на

срочен трудов договор.

4. ПУРЗАД в ТУС също така не определя тази процедура.

5. Длъжността „асистент“ може да бъде заета единствено при условията и реда на Кодекса на труда (КТ), а това означава използването на една от двете процедури:

- постъпване на работа въз основа на избор (раздел III от КТ);

- заемане на длъжността въз основа на конкурс (раздел IV от КТ).

6. В ПУРЗАД в ТУС не е посочен начина на назначаване – въз основа на избор или въз основа на конкурс.

Контролният съвет предлага:

1. Да се направи избор между двата начина на „назначаване“:

Длъжността „асистент“ в ТУС се заема въз основа на избор при условията и по реда на Кодекса на труда.

или

Длъжността „асистент“ в ТУС се заема въз основа на конкурс при условията и по реда на Кодекса на труда.

Възможна е и трета хипотеза – някой решава конкретно дали назначаването ще бъде въз основа на конкурс или на избор.

2. В зависимост от направения избор да се състави и съответната процедура при условията и реда на Кодекса на труда.

3. Във всички случаи трябва да бъде решен и въпроса за това, кой провежда избора или конкурса, кой взема решение за приемане на работа, кой утвърждава и кой издава заповедта за назначаване, и т.н.

- 1.4. По създадената с чл.24, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС възможност при отрицателна оценка или липса на такава, докторантът да има право да възрази писмено пред ръководителя на катедрата, който в 14-дневен срок назначава комисия от три хабилитирани лица в съответната научна област за преценка на готовността за защита.

Контролният съвет констатира:

1. С чл.24, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС се създава възможност, която законодателят не е предвидил в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, а именно при отрицателна оценка или липса на такава (на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд от научния ръководител), докторантът да има право да възрази писмено пред ръководителя на катедрата, който в 14-дневен срок да назначи комисия от три хабилитирани лица в съответната научна област за преценка на готовността за защита. С това, докторантът се противопоставя на правото на научния ръководител да даде отрицателна оценка и получава възможността да „заобиколи“ оценката на научния ръководител. Комисията се произнася в едномесечен срок и решението ѝ е окончателно.

2. С въвеждането на чл.24, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС се поставя предварително под съмнение добросъвестността на научния ръководител, оказва се по същество натиск върху него, поставят се под условие неговите правомощия и т.н.

Контролният съвет реши:

Чл.24, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС да отпадне, тъй като не отговаря на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, поставя под съмнение добросъвестността на научния ръководител, възприема се косвено като средство за натиск и изнудване на научния ръководител, създава се възможност за „заобикаляне“ на неговата оценка, т.н.

- 1.5. По създадената с чл. 25, ал. 5 и чл. 35, ал. 4 от ПУРПНС в ТУС възможност при повторно отрицателно решение на катедрения съвет (за готовността за защита на дисертацията), докторантът да може да представи дисертационния си труд във ФС, ако приложи положителни становища от три хабилитирани лица или доктори на науките в същото професионално направление, независимо от местоработата им.

Контролният съвет констатира:

1. С чл. 25, ал. 5 и чл. 35, ал. 4 от ПУРПНС в ТУС се създава нов нормативен ред, който не съществува в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, а именно при повторно отрицателно решение на катедрения съвет по отношение на готовността за защита, докторантът да може да представи дисертационния си труд във ФС, ако приложи положителни становища от три хабилитирани лица или доктори на науките в същото професионално направление, независимо от местоработата им. С това се дава възможност на докторанта да се противопостави на повторното отрицателно решение на катедрения съвет и да го „заобиколи“.

2. С въвеждането чл. 25, ал. 5 и чл. 35, ал. 4 от ПУРПНС на ТУС се поставя под съмнение добросъвестността на катедрения съвет, оказва се по същество натиск върху него, поставят се под условие неговите правомощия, създава се възможност за „заобикаляне“ на оценката на катедрения съвет, и т.н.

Контролният съвет реши:

Чл.25, ал. 5 и чл. 35, ал. 4 от ПУРПНС на ТУС да отпаднат, тъй като не отговарят на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, поставят предварително под съмнение добросъвестността на катедрения съвет, възприемат се косвено като средство за натиск и изнудване на катедрения съвет, създават възможност за „заобикаляне“ на неговата оценка, т.н.

- 1.6. По създадената с чл.27, ал. 7 и чл.37, ал. 7 от ПУРПНС на ТУС възможност при неспазване на срока за изготвянето на рецензиите, научното жури да има право да избере нов рецензент от своя състав, като на първия не се заплаща възнаграждение за изготвяне на рецензия.

Контролният съвет констатира:

1. С чл. 27, ал. 7 и чл.37, ал. 7 от ПУРПНС на ТУС се създава нов нормативен ред, съгласно който при неспазване на срока за изготвянето на рецензиите, научното жури да има право да избере нов рецензент от своя състав, като на първия не се заплаща възнаграждение за изготвяне на рецензия.

2. В чл. 10, ал. 2 от ЗРАСРБ е записано категоричното изискване – „рецензиите и становищата се изготвят в срок до три месеца от определянето на журито и се публикуват заедно с автореферата на дисертацията на интернет страницата на висшето училище или на научната организация“ – алтернатива не е предвидена.

3. Чл. 27, ал. 7 и чл.37, ал. 7 от ПУРПНС на ТУС поставят предварително под съмнение добросъвестността на рецензента при спазването на срока за изготвяне на рецензиите.

Те създават права на журито, които не се предвиждат по закона и правилника за неговото приложение.

Остават неизяснени неща – отстранява ли се този рецензент от журито, или остава в журито и представя становище, не му плащат за рецензия, но му плащат за становище, и т.н.

Контролният съвет реши:

Чл. 27, ал. 7 и чл.37, ал. 7 от ПУРПНС на ТУС да отпаднат, тъй като от една страна се поставя под съмнение добросъвестността на рецензента, а от друга, създават се предварително условия за натиск върху рецензента и поводи за неговото отстраняване – а законът е напълно ясен – „рецензиите и становищата се изготвят в срок до три месеца от определянето на журито и се публикуват заедно с автореферата на дисертацията на интернет страницата на висшето училище или на научната организация“.

1.7. Несъответствие между чл. 26, ал. 2 от ПУРПНС в ТУС и чл. 30, ал. 2 от ППЗРАСРБ

Контролният съвет констатира:

1. В чл. 26, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС е записано „... Факултетния съвет в срок **от** един месец след внасянето на предложението на катедрата...“;
2. В чл. 30, ал. 2 от ППЗРАСРБ е записано „...в срок **не по-късно от** един месец след предложението на първичното звено...“.

Контролният съвет реши:

Текстът на чл. 26, ал. 2 от ПУРПНС на ТУС трябва да бъде приведен в съответствие с чл. 30, ал. 2 от ППЗРАСРБ.

1.8. Несъответствие между чл.28, ал. 1 и чл. 38, ал. 1 от ПУРПНС на ТУС.

Контролният съвет констатира:

1. В чл. 28, ал. 1 от ПУРПНС на ТУС е записано „научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд **не по-рано от 14 дни, но не по-късно от един месец** след датата на публикуването на автореферата, рецензиите и становищата“.
- 2 В чл. 38, ал. 1 от ПУРПНС на ТУС е записано „научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд **в едномесечен срок** след датата на публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.“

Контролният съвет реши:

Двата текста, този на чл. 28, ал. 1 и този на чл. 38, ал. 1 от ПУРПНС на ТУС, трябва да си съответстват – няма законово основание те да бъдат различни.

1.9. Несъответствия по въпроса за това кой определя и кой утвърждава научното жури.

Контролният съвет констатира:

1. Съгласно чл.4, ал. 1 от ЗРАСРБ, съставът на научното жури се „предлага“ от първичното звено и се „утвърждава“ от Факултетния съвет, а съгласно чл. 4, ал. 2 от ЗРАСРБ ръководителят на организацията „определя със заповед“ състава на научното жури.
2. Съгласно чл.2, ал. 1 от ППЗРАСРБ, съставът на научното жури се „утвърждава от Факултетния съвет“ по „предложение на първичното звено“. Съгласно чл.2, ал. 2 от ППЗРАСРБ „ректорът определя със заповед състава на научното жури, утвърден по реда на ал. 1“.
3. Съгласно чл.49, ал. 3 от ППЗРАСРБ, „научното жури се определя със заповед на ректора...по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от Факултетния съвет...“.
4. Съгласно чл.57, ал. 2 от ППЗРАСРБ, „научното жури се определя със заповед на ректора...по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от Факултетния съвет...“.
5. Чл. 6, ал.1 и 2, така както и чл.13, ал. 3 , чл. 22, ал. 2, чл.38, ал. 3 от ПУРЗАД ТУ съответстват на посочените в т. 1 – т. 4 текстове.
6. В чл.30, ал. 2 на ППЗРАСРБ, обаче, се появява следният текст: „Факултетният съвет.....след предложението на първичното звено....определя научното жури и прави предложение.....за утвърждаване на състава му.....“, и

в чл. 30, ал. 3 на ППЗРАСРБ – „ректорът на висшето училище.....утвърждава научното жури...“.

7. На текста от чл. 30, ал. 2 и 3 на ППЗРАСРБ от се основават и чл. 26, ал. 2 и 5, както и чл. 36, ал. 2 и 4 на ПУРПНС на ТУС.

Контролният съвет реши:

Предлага текстовете на чл. 26, ал. 2 и 5, както и чл. 36, ал. 2 и 4 на ПУРПНС на ТУС да се приведат в съответствие с чл. 6, ал.1 и 2; чл.13, ал. 3; чл. 22, ал. 2; чл.38, ал. 3 от ПУРЗАД в ТУС

2. Разглеждане на правото на хабилитиран преподавател, заемащ академичната длъжност „доцент“, който преподава (изпълнява трудовата си функция) след прилагането на & 11 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за висшето образование (ПЗР на ЗВО), при навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда (КТ), да участва в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по процедурите на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПУРЗАД в ТУС.

Контролният съвет констатира:

1.Съгласно чл. 4, ал. 1 от ПУРЗАД в ТУС длъжността „професор“ се заема с трудов договор за неопределено време.

2. Съгласно чл. 15, ал. 2 от академичната длъжност се заема по трудово правоотношение, но това важи и за длъжността „асистент“, и за длъжността „професор“, като едната длъжност се заема с трудов договор за определено време, а другата – с трудов договор за неопределено време.

3. Член 54, ал. 1 от ЗВО гласи - „длъжностите по чл. 48, ал. 1 (асистент, главен асистент, доцент и професор,) с изключение на длъжността "асистент" се заемат с трудов договор за неопределено време.

4. Член 54, ал. 3 е конкретен - длъжността "асистент" се заема с трудов договор за определено време.

5. Съгласно § 11 от ПЗР на ЗВО, хабилитиран преподавател, заемащ академичната длъжност „доцент“, преподава (изпълнява трудовата си функция) след навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ (шестдесет и пет години), по договор за определен срок (една година).

6. Съгласно чл. 68, ал. 1, т. 1 от КТ, срочен трудов договор се сключва за определен срок, който не може да бъде по-дълъг от 3 години, доколкото в закон или в акт на Министерския съвет не е предвидено друго.

Контролният съвет реши:

Преподавател, заемащ академичната длъжност „доцент“, който преподава (изпълнява трудовата си функция) след прилагането на & 11 от ПЗР на ЗВО, при навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ (65 години), **не може да участва** в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по процедурите на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПУРЗАД в ТУС, тъй като след конкурс и избор тази длъжност се заема по договор за неопределено време.

3. Разглеждане на приетите от Академичния съвет правила за финансиране на дейността на журитата във връзка с прилагането на ПУРПНС и ПУРЗАД на ТУС (Протокол № 6 на АС от 01.06.2011 година.

Контролният съвет констатира и препоръчва:

1. Ежегодно със заповед на ректора да се утвърждава заплащането на възнаграждения за членовете на комисиите, научните жури и техническите сътрудници, според вида на процедурата, тъй като парите се изплащат въз основа на Заповедта на Ректора. Това трябва да бъде записано в „Правилата за финансиране на дейността на журитата във връзка с прилагането на ПУРПНС и ПУРЗАД на ТУС (Правилата).

2. В Правилата не може да бъде записано заплащането в цифри, които са конкретни и важат само за една учебна (или календарна) година. Редно е заплащането да се даде като част (или процент) от минималната работна заплата. Тогава няма да съществува необходимостта всяка година тези правила да бъдат променени отново, и отново. Заповед на Ректора, обаче, ще има за всяка година (учебна или календарна).

3. В Правилата трябва да съществуват само възнагражденията на лицата, които са упоменати изрично в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС.

Ето един пример, за това как биха изглеждали тези възнаграждения:

На членовете на научното жури се заплаща възнаграждение както следва:

- за изготвяне на рецензия:

а). на дисертационен труд – възнаграждение в размер на една минимална работна заплата;

б). по конкурс за заемане на академична длъжност – възнаграждение в размер на две минимални работни заплати.

- за изготвяне на становище:

а. на дисертационен труд – възнаграждение в размер на половин минимална работна заплата;

б. по конкурс за заемане на академична длъжност – възнаграждение в размер на една минимална работна заплата.

- за участие на резервен член в заседание на журито и на външните членове на жури в конкурс за главен асистент – възнаграждение в размер на 25 на сто от минималната работна заплата.

- за председател на журито – възнаграждение в размер на 25 на сто от минималната работна заплата.

- за секретар на научното жури - възнаграждение в размер на 50 на сто от минималната работна заплата.

- за членове на научното жури, участващи в заключителното заседание – възнаграждение в размер на 25 на сто от минималната работна заплата.

- за членове на научното жури, които са от организация от друг град, се заплащат и пътни, дневни и квартирни съгласно Наредбата за командировките в страната.

- за членовете на научното жури, които са от организация от друга държава, се заплащат и пътни, дневни и квартирни съгласно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

И т.н., т.н.....

4. Недопустимо е възнаграждението за извършване на една и съща работа да зависи от броя на участниците в конкурса (или от броя на рецензиите и становищата) и да намалява, когато работата се умножава:

- така, ако в конкурса участва само един кандидат, то работата за съставянето на рецензиите и становищата се заплаща 100 %;

- но ако в конкурса участват повече от един кандидат, което на практика увеличава броя на рецензиите и становищата - за всяка от следващите рецензии или становища, след първата, се заплаща само 20 % от нейната стойност.

За еднакъв по вид труд и еднакво количество труд следва да се заплаща еднаква цена.

5. Приетите в Правилата възнаграждения за счетоводител се отнасят само към случаите, при които трябва да се калкулират средства за провеждане на процедури, които трябва да бъдат заплатени от външни на ТУС кандидати. В този случай трябва да се калкулира и цена за заседанията на Факултетния, съответно научния съвет.

В останалите случаи, счетоводното обслужване, както и обслужването на процедурите от Факултетния съвет, трябва да бъдат за сметка на ТУС – на счетоводителя и на членовете на Факултетния, съответно научния съвет се заплаща отделно по тези процедури, или да се реши, че това е тяхно служебно задължение и да не се заплаща.

Сега за счетоводно обслужване има предвидено заплащане, но за работата на Факултетния, съответно научния съвет – няма.

6. Освен това, Правилата следва да бъдат оформени като документ като се посочи, на каква законова база (закони, правилници и т.н.), или на какво основание се създават тези правила, кой приема и допълва тези правила. Ако Академичният съвет ще приема и допълва тези правила то кой ги утвърждава, и т.н. – сега те не са оформени като правила.

7. Щом се приемат правила за финансиране, би следвало да се отразят основните правила за финансиране на дейностите по двата правилника, начина на планиране на процедурите по ЗРАСРБ. Тези разходи трябва да бъдат отразени в Бюджета на ТУС (Проекто-бюджета на ТУС и в Отчета по Бюджета на ТУС), и т.н.

8. В ПУРПНС в ТУС и ПУРЗАД в ТУС следва да съществува поне един член, който да казва, че финансирането на дейностите по ЗРАСРБ се извършва по правила, които се приемат от АС, а ежегодно със заповед на ректора се утвърждава заплащането на възнаграждения за членовете на факултетните, съответно научните съвети, комисиите, научните жури и техническите сътрудници, според вида на процедурата.

4. По приетите „минимални изисквания“ (по чл. 20, ал. 3 и чл. 29, ал. 5 от ПУРЗАД в ТУС) при откриване на процедура за заемане на академичните длъжности „доцент“ и „професор“, отразени в Приложение 1 към ПУРЗАД в ТУС.

1. Установено е несъответствие между - от една страна чл. 24, ал. 1 и чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 и свързаните с тях чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ, и от друга страна чл. 20, ал. 3 и чл. 29, ал. 5 от ПУРЗАД в ТУС.

Контролният съвет констатира:

1. В чл. 24, ал. 1 и чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ, и свързаните с тях чл. 53, ал. 1 и чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ се говори за *условия*, на които кандидатите за заемането на академичната длъжност трябва да отговарят, или за „условия за заемането на академичната длъжност“.

2. В чл. 15 от ЗРАСРБ се казва че с правилника на висшето училище може да се определят и „допълнителни *изисквания*“ за заемане на академичната длъжност.

3. В чл. 53, ал. 2 от ППЗРАСРБ се посочва, че в правилника на висшето училище може да се определят и „допълнителни *изисквания*“ за заемане на академичната длъжност.

4. В чл. 60, ал. 3 от ППЗРАСРБ се говори отново за други „условия“ за заемане на академичната длъжност.

5. Никъде в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ не се говори за „*критерии за заемане на академична длъжност*“ и за „*изисквания при откриването на процедура за заемане на академична длъжност*“.

6. В чл. 27, ал. 3 и чл. 29б, ал. 1 от ЗРАСРБ, и съответно в чл. 57а,

ал. 1 и чл. 61, ал. 1 от ППЗРАСРБ, е записано че **научното жури** оценява кандидатите според условията за заемане на академичните длъжности в чл. 24, ал. 1 и чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ, и свързаните с тях чл. 53, ал. 1 чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

7. В „Приложение 2” на ПУРЗАД в ТУС е записано, че „се оценяват дали са спазени *количествените показатели на критериите за заемане на академичната длъжност*”;

8. В „Приложение 3” на ПУРЗАД в ТУС е записано отново, че „се оценяват дали са спазени *количествените показатели на критериите за заемане на академичната длъжност*”;

9. Никъде, освен в двете приложения (под № 2 и 3) не се употребява понятията „*количествените показатели*” и *критерий за заемане на академичната длъжност*”, но от рецензентите се иска оценяване по тези показатели.

10. В „Приложение 1” на ПУРЗАД в ТУС са дадени *минималните изисквания при откриване на процедура* за заемане на академична длъжност.

Контролният съвет реши:

1. В ПУРЗАД в ТУС, могат да бъдат определени „допълнителни *изисквания*” за заемане на академичната длъжност (чл.53, ал. 2 от ППЗРАСРБ и „*други условия*” за заемане на академичната длъжност (чл. 60, ал. 3 от ППЗРАСРБ), обаче, несъответствието между чл. 20, ал. 3 и чл. 29, ал. 5 от ПУРЗАД в ТУС и ЗРАСРБ (и ППЗРАСРБ) и ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ) трябва да се отстрани, или т. нар. „минимални изисквания” трябва да бъдат „минимални изисквания за заемане на академичната длъжност”, но не и изисквания (към потенциалните кандидати) *при „откриване на процедура за заемане на академична длъжност”*.

2. В ПУРЗАД в ТУС понятието „критерий за заемане на академична длъжност” да се замени с „условие” или „изискване за заемане на академична длъжност”.

3. Чл. 20, ал. 3 и чл. 29, ал. 5 от ПУРЗАД в ТУС трябва да бъдат приведени в съответствие със ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ:

- поставят се „условия за заемането на академичната длъжност”;

- има „други условия” и „допълнителни изисквания”, които могат да бъдат отразени в правилниците на Университета.

4. Да се отстранят установените несъответствия между „Приложение 1” към ПУРЗАД в ТУС (по чл. 20, ал. 3 и чл. 29, ал. 5 от ПУРЗАД в ТУС) и „Приложение 2” и „Приложение 3” от ПУРЗАД в ТУС :

5. Оценяването на кандидатите според условията за заемане на академичната длъжност се осъществява единствено от научното жури, което има тези правомощия в съответствие с чл. 27, ал. 3 и чл. 29б, ал. 1 от ЗРАСРБ, и съответно в чл. 57а, ал. 1 и чл. 61, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

6. Предварителното косвено оценяването на „потенциалния кандидат” по определени условия за заемане на академичната длъжност (от катедрения съвет, факултетния съвет, академичния съвет, съответно ръководител на катедра, декан) не може да бъде основание за откриване на определена академична длъжност – единствено потребността от тази длъжност трябва да бъде водеща в този случай.

Контролният съвет препоръчва:

Да се прецени има ли необходимост от въвеждането не само на количествени, но и качествени допълнителни изисквания, и ако отговорът е да, да се формулират такива изисквания. Във всички случаи става дума за „допълнителни количествени минимални изисквания”, които се намират в „Приложение 1” на ПУРЗАД в ТУС.

2. По „допълнителните изисквания“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ и „професор“ в ПУРЗАД в ТУС

Контролният съвет констатира:

1. Условието, на които трябва да отговарят кандидатите за заемане на академичните длъжности „доцент“ и „професор“ са определени в чл. 24, ал. 1 и чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ, и свързаните с тях чл. 53, ал. 1 и чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ
2. В чл. 15 от ЗРАСРБ се казва че с правилника на висшето училище може да се определят и „допълнителни изисквания“ за заемане на академичната длъжност, което означава, че определените допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност трябва да бъдат еднозначно отразени в ПУРЗАД в ТУС.

Контролният съвет реши:

1. Няма други изисквания (или условия) извън изискванията в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, и ПУРЗАД в ТУС, които да могат да се поставят и оценяват при заемането на академична длъжност.
2. Катедрените съвети, както и Факултетните, съответно научните съвети, имат правото да поставят допълнителни изисквания, отразяващи спецификата на отделните професионални направления, но това може да стане само по общия ред, т.е. като бъде прието и отразено в правилника на висшето училище.

3. По посоченото в „Приложение 1“ на ПУРЗАД в ТУС „допълнително изискване“ за заемане на академичната длъжност - „хорариума на водените в ТУС лекции за последните три години“.

Контролният съвет констатира:

1. В „Приложение 1“ на ПУРЗАД в ТУС, където трябва да бъдат отразени „допълнителните изисквания за заемане на съответната академична длъжност“, е посочено едно водещо изискване „при откриване на процедура за заемане на академична длъжност“ - „хорариума на водените в ТУС лекции за последните три години“. При това, изрично е записано, че „за специфични случаи е допустимо до три от минималните изисквания да не бъдат изпълнени за сметка на други...“, но това не се отнася до този „критерий“.
2. В чл. 24, ал. 1, т. 1 от ЗРАСРБ е записано, че кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ **не по-малко от две години** трябва да са заемали академичната длъжност „асистент“, „главен асистент“, или да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научно-изследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация.
3. В чл. 29, ал. 1 т. 2 от ЗРАСРБ е записано, че кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор“ трябва да са заемали академичната длъжност доцент в същото или в друго висше училище или научна организация **не по-малко от две академични години** или **не по-малко от пет години**.

Контролният съвет реши:

1. Допълнителното изискване в ПУРЗАД в ТУС „кандидатът да е водил в ТУС (задължително в ТУС и никъде другаде!) 30 или 120 часа лекции (хорариум) в последните три години, и още повече, неговото квалифициране като неотменимо изискване – то единственото от 13 цитирани допълнителни изисквания не може да бъде заменено, е **незаконносъобразно** (несъответстващо на

закона);

2. Определените условия за заемане на академичните длъжности не могат да включват нормата за учебна натовареност (хорариума), още по-малко такава норма може да се търси три години назад и да бъде конкретно свързана с ТУС.

3. Поставеното допълнително изискване, освен че нарушава правата на кандидатите е и **дискриминационно**, тъй като поставя в различно отношение към заемането на академичната длъжност кандидати, които са „вътрешни“ и „външни“ на ТУС.

Мотиви:

Това допълнително изискване не съответства на закона. Забележката под таблицата има изявен дискриминационен характер за кандидатите, които идват отвън – не може да се кандидатства ако не си работил поне три години в ТУС, и това е единственото основно и изключително условие, което не може да бъде заменено с нищо друго.

Целта е никой, който не е работил в ТУС поне три години, и то със съответното лекционно натоварване, да не може да участва в процедурите по ЗРАСПБ. Това е незаконосъобразно и недопустимо.

4. Забележки по целесъобразност:

4.1. Говори се за „минимални количествени изисквания“ на брой 13 – недопустимо е те да не са твърди (незаменими) изисквания, тъй като са минимални. Защо в представения текст на „Приложение 1“ на ПУРЗАД в ТУС няма поне едно изискване, което да бъде незаменяемо. Единственото избрано за незаменяемо изискване е незаконосъобразно.

4.2. Неправомерно е броят на „ръководените докторанти“ да бъде записан като „допълнително изискване“ – в ТУС има много „ръководени докторанти“, но има малко защитили „ръководени“ докторанти.

Не може една незавършена работа да се приема като индикатор за развитието на академичния състав и като условие за заемане на академична длъжност.

Тримата, ръководени към момента на конкурса докторанти, могат да заменят единия защитил докторант, но това е съвсем друга работа.

Правомерно е броят на защитилите докторанти да се увеличи за сметка на незащитилите трима докторанти, защото това е учебна и изследователска дейност, която е индикатор за работата на висшето училище.

13.06.2011 год.

Председател на КС: доц. д-р Петър Динев